

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa og Nordamerika

EUK, j.nr. 400.A.5-0-0
Den 9. januar 2014

Rådsmøde (udenrigsanliggender) den 20. januar 2014

SAMLENOTAT

<u>1. Syrien.....</u>	<u>2</u>
<u>2. Mellemøsten</u>	<u>5</u>
<u>3. Iran sanktioner.....</u>	<u>7</u>
<u>4. Afghanistan.....</u>	<u>10</u>
<u>5. Forberedelse af EU-Rusland topmøde.....</u>	<u>12</u>

1. Syrien

KOM-dokument foreligger ikke.

Revideret notat.

1. Resumé

Rådet vil diskutere udviklingen i relation til Syrien med fokus på forberedelserne af Geneve II-konferencen, der ifølge planen skal finde sted to dage senere den 22. januar 2014. Det forventes, at man ligeledes vil drøfte OPCW's og FN's arbejde med at indsamle og destruere Syriens kemiske våbenarsenal. Endelig forventes det, at man vil drøfte den humanitære situation og den netop afholdte (15. januar) donorkonference i Kuwait.

2. Baggrund

Geneve II

I relation til **Syrien** er det planlagt, at Geneve II-konferencen skal finde sted i Montreux/Geneve fra den 22. januar 2014. Konferencen skal forsøge at sætte rammerne for en politisk løsning baseret på Geneve-kommunikéet, der blev vedtaget på Geneve I-konferencen i juni 2012 med deltagelse af de permanente medlemmer af Sikkerhedsrådet, Tyrkiet, EU og Den Arabiske Liga. Kernen i Geneve-kommunikéet er udnævnelsen af en overgangsregering, hvis medlemmer kan accepteres af begge parter.

Konferencen indledes med et højniveaumøde den 22. januar med deltagelse af udenrigsministre. 30 lande ventes inviteret, herunder Danmark. Irans eventuelle deltagelse diskuteres fortsat. Efter ministermødet vil de egentlige fredsforhandlinger mellem de syriske delegationer begynde under ledelse af FN. Der er ikke på nuværende tidspunkt fastlagt en tidsramme for forhandlingerne.

Sammensætningen af de syriske delegationer er fortsat uafklaret. Den syriske oppositionskoalition har tidligere formelt erklæret sig parat til at deltage i konferencen - dog under forudsætning af, at forhandlingerne resulterer i oprettelsen af en overgangsregering uden deltagelse af Assad eller andre fra regimets inderkreds. Flere oppositionsgrupper har dog erklæret sig skeptiske overfor Geneve II, ligesom der er betydelig intern uenighed i koalitionen. Således var koalitionen ikke i stand til at nå til enighed om formatet for deltagelse i Geneve II ved den netop afholdte generalforsamling (5.-7. januar 2014). Beslutningen er nu udskudt til den 17. januar 2014. Regimet har tilkendegivet, at de deltager i Geneve II-konferencen, men har endnu ikke meldt sammensætningen af deres delegation ud.

Kemiske våben

Danmark bidrager til den fælles FN-OPCW mission i Syrien med et C-130 transportfly på 96 timers beredskab, et personbeskyttelseshold (fra forventeligt 1. marts 2014) samt med et Ro/Ro transportskib med fregateskorte. Danmark varetager desuden ledelsen af den samlede maritime transport af kemiske stoffer fra Syrien. De første kemiske stoffer fra Syrien blev udført den 7. januar 2013 og befinder sig nu ombord på et dansk transportskib.

Den humanitære situation

De humanitære forhold i Syrien er under stadig forværring. FN's seneste estimerer peger på, at op mod 9,3 mio. mennesker i Syrien har behov for humanitær assistance, og at 6,5 mio. er internt fordrevne. Samtidig er der mange civile ofre blandt de mere end 100.000 dræbte under konflik-

ten, herunder omkring 11.500 børn. Med en fortsat intensivering i kampene og vinterens indtog er der ingen bedring i sigte. Såvel ernærings- som sundhedssituationen er under stadig forværring. FN vurderer samtidig, at omkring 2,5 mio. syrere opholder sig i områder uden adgang for humanitære organisationer som følge af vedvarende kampe eller manglende tilladelser fra konfliktens parter. Udover det syriske styres mange forhindringer er det bekymrende, at al-Qaeda-affilierede grupper særligt i den nordlige del af Syrien vinder terræn og modsætter sig levering af nødhjælp. FN's Sikkerhedsråd vedtog den 2. oktober en formandskabsudtalelse med krav til konfliktens parter og særligt det syriske styre om at beskytte civilbefolkningen samt tillade humanitær adgang på tværs af konfliktlinjer og på tværs af grænser hvor nødvendigt. Dette momentum for forbedret humanitær hjælp og adgang har imidlertid kun haft ringe indvirkning, og adgangen er stadig stærkt begrænset samtidig med, at bl.a. skoler og hospitaler bliver udsat for angreb. På den anden side har Rusland og Kina fornylig givet udtryk for, at de gennem deres kanaler også vil arbejde for øget humanitær adgang. Den 15. januar holdes et omfattende donormøde i Kuwait, hvor Danmark forventes at give tilsagn om yderligere humanitær støtte på 150 mio. kr. Det vil bringe den samlede danske humanitære støtte til Syrien-konflikten op på 621 mio. kr.

3. Formål og indhold

Rådet forventes at drøfte udviklingen i Syrien herunder forberedelserne til Geneve II-konferencen den 22. januar 2014. Man vil også drøfte OPCW's og FN's arbejde med at indsamle og destruere Syriens kemiske våbenarsenal. Endelig vil man drøfte den humanitære situation.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen af Syrien forventes ikke at have statsfinansielle eller administrative konsekvenser.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes udtrykt opbakning til de fortsatte bestræbelser på at afholde Geneve-II konferencen den 22. januar 2014 og til en politisk løsning baseret på Geneve-kommunikéet. Det er ligeledes forventningen, at flere medlemslande vil anerkende FN og OPCW's arbejde med at identificere Syriens kemiske våben og samtidig påpege behovet for fuld implementering af aftalen om destruktion af de syriske kemiske våben. Endelig vil man i forlængelse af diskussionen af den humanitære situation tage den netop afholdte donorkonference i Kuwait (den 15. januar 2014) i betragtning.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter en drøftelse af situationen i Syrien med fokus på Geneve II. Danmark har igennem hele konflikten arbejdet for en politisk løsning og støtter bestræbelserne på at afholde fredskonferencen den 22. januar 2014. Gennem sin deltagelse ved konferencen kan Danmark bidrage aktivt og konkret til arbejdet med at finde en politisk løsning på konflikten i Syrien. Forventningerne til udkommet af Geneve II er begrænsede, men det er centralt, at bestræbelserne på at sikre tilstedeværelse af både regimet og oppositionen fastholdes. Danmark fastholder, at man må være realistisk om, hvad det vil være muligt at opnå på den korte bane. Konflikten i Syrien er meget kompleks, og det bliver en lang og svær proces at nå frem til en politisk løsning. Men det internationale samfund skylder den syriske befolkning at presse på og gøre, hvad man kan for, at Geneve II bliver det første skridt mod fred. Konkret vil Danmark fortsætte sit arbejde med at bakke op om og styrke den syriske oppositionskoalition samtidig med, at man opfordrer Koalitionen til at danne fælles front og engagere sig konstruktivt i Geneve II-processen.

Danmark yder en bredspektret indsats i forhold til krisen i Syrien. Den 15. januar holdes et omfattende donormøde i Kuwait, hvor Danmark forventes at give tilsagn om yderligere humanitær støtte på 150 mio. kr. Det vil bringe den samlede danske humanitære støtte til Syrien-konflikten op på 621 mio. kr. Derudover er der afsat 100 mio. kr. til udviklingsindsatser med særligt fokus på støtte til initiativer til fremme af en politisk løsning, menneskerettighedsprojekter og stabilisering i de oppositionskontrollerede områder i Syrien. Sidstnævnte sker i samarbejde med den moderate syriske opposition. Danmark har desuden udnævnt en særlig repræsentant til den moderate syriske opposition. Derudover bidrager Danmark pt. til Syriens kemiske afvæbning gennem udsendelsen af bl.a. et maritimt transportbidrag samt et eskortefartøj til den fælles FN-OPCW mission. Dertil er et C-130 transportfly på beredskab. Danmark lægger vægt på, at Syriens kemiske våben arsenal destrueres så hurtigt og sikkert som muligt.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Syrien har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 13. december 2013.

2. Mellemøsten

KOM-dokument foreligger ikke

Revideret notat.

1. Resumé

Rådet ventes at drøfte den mellemøstlige fredsproces i lyset af de igangværende fredsforhandlinger mellem Israel og Palæstina. I den forbindelse vil der være fokus på EU's rolle i fredsprocessen.

2. Baggrund

Fredsforhandlingerne blev indledt den 29. juli 2013 i Washington med USA's udenrigsminister John Kerry som vært for et møde med forhandlingsrepræsentanter for Israel og Palæstina. Forhandlingerne har i første omgang fået en tidsramme på ni måneder. De to forhandlingsparter har siden indledningen i Washington mødtes løbende i henholdsvis Israel og Palæstina, lige som udenrigsminister Kerry har besøgt parterne ved flere lejligheder, senest lige efter nytår. Det er forventningen, at Kerry på denne baggrund i løbet af januar 2014 vil præsentere de to parter for et udkast til rammeaftale for de videre forhandlinger, som vil indeholde klare målsætninger for løsning af de centrale problemstillinger, herunder bl.a. sikkerhed, flygtninge, Jerusalem, og fremtidige grænser. Indholdet heraf er endnu ikke kendt.

Begge parter må også derfor opfordres til og understøttes i at gøre deres yderste for at skabe et godt og tillidsfuldt forhandlingsklima og afstå fra provokationer, der kan underminere forhandlingerne. Fra israelsk side har man i forbindelse med gennemførelsen af de aftalte løsladelser af 104 palæstinensiske fanger frem mod udløbet af den ni måneders forhandlingsperiode, løsladt tredje omgang af disse fanger dvs. yderligere 26 i forbindelse med nytåret. Det er forventningen, at Israel, som ved de tidligere løsladelser vil fremkomme med yderligere bosættelsesannonceringer parallelt hermed. EU vedtog i december 2013 rådskonklusioner, hvori man bl.a. klart formulerede støtte til fredsforhandlingerne og i den forbindelse udtrykte parathed til i tilfælde af en fredsaftale at indgå i et tæt og udvidet samarbejde med begge parter.

Danmark og EU ønsker aktivt at kunne bistå, så forhandlingerne føres til ende med den tostatsløsning, som både Israel og Palæstina har erklæret som målet.

3. Formål og indhold

Rådet ventes at drøfte den mellemøstlige fredsproces i lyset af den seneste udvikling i regionen, herunder hvorledes EU sammen med USA bedst kan støtte fredsforhandlingerne.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være enighed blandt medlemslandene om behovet for en fortsat aktiv og bredspektret EU-indsats i samarbejde med internationale og regionale aktører med det hovedsigte at støtte fredsforhandlinger.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter fuldt ud en aktiv rolle for EU i samarbejde med relevante internationale partnere herunder i særdeleshed USA. Målet med EU's bestræbelser er i samarbejde med det internationale samfund at understøtte de igangværende fredsforhandlinger med henblik på realisering af en to-stats-løsning og en varig og omfattende regional fred. Fra dansk side støtter man det palæstinensiske selvstyres arbejde med stats- og institutionsopbygning.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødet den 16. december 2013 til orientering.

3. Iran sanktioner

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat

1. Resumé

Udenrigsrepræsentanten ventes at redegøre for ikrafttrædelse af den midlertidige aftale samt at orientere om status for arbejdet med opnåelse af en endelig aftale. Der arbejdes hen mod vedtagelse af rådsbeslutning samt rådsforordning, der skal suspendere EU's sanktioner indenfor de relevante områder. Suspenderingen af sanktionerne forventes at træde i kraft, når IAEA har bekræftet, at de nødvendige betingelser er opfyldt fra iransk side, og at dette bakkes op af udenrigsrepræsentanten.

2. Baggrund

Efter mange års dødvande og manglende fremskridt har de seneste forhandlinger i Geneve om Irans atomprogram mellem E3+3 (Frankrig, Tyskland og UK plus Kina, Rusland og USA) og Iran været præget af en konstruktiv og åben dialog og ledte den 24. november frem til en midlertidig aftale (Joint Programme of Action) mellem E3+3 og Iran. EU og særligt udenrigsrepræsentanten fremhæves som havende spillet en nøglerolle i forhandlingerne. Også i forhandlingerne mellem Iran og IAEA har der været fremdrift, og den 11. november indgik parterne en samarbejdsaftale. Denne aftale skal styrke samarbejdet og dialogen mellem IAEA og Iran og skal være med til at give sikkerhed for, at Irans atomprogram udelukkende har et fredeligt formål.

Der er med den midlertidige aftale, hvis den gennemføres som forudset, tale om et diplomatisk gennembrud, der detaljeret og grundigt adresserer det internationale samfunds berettigede bekymringer over det iranske atomprogram. Aftalen kan være et skridt på vejen til at forhindre, at Iran udvikler atomvåben. Overordnet skal aftalen sikre, at Iran ikke fortsætter udviklingen af et militært atomprogram mod suspension af enkelte delelementer af USA og EU's sanktioner, mens selve sanktionsregimet opretholdes. Et helt centralt element er aftalens monitoreringsmekanisme, som forestås af IAEA, der får en afgørende rolle i forhold til at verificere, at der sker reel efterlevelse fra iransk side. Aftalen omfatter endvidere etablering af en fælles kommission, der skal overvåge implementeringen af aftalen og dermed sikre den gensidige overholdelse af aftalen. Der er i udgangspunktet tale om en aftale af 6 måneders varighed, der skal lede frem til en endelig, omfattende aftale, som man vil søge færdigforhandlet og implementeret inden for et år. Efter fuld og tilfredsstillende implementering af den endelige aftale vil det iranske atomprogram overgå til at blive behandlet på lige fod med andre ikke-atommagter under ikke-spredningstraktaten.

På rådsmødet den 16. december 2013 blev der vedtaget rådskonklusioner, der hilser den positive udvikling i atomforhandlingerne velkommen, og som støtter den midlertidige aftale mellem E3+3 og Iran vedr. Irans atomprogram. På baggrund heraf vil der blive udarbejdet de relevante retsakter for suspension af de i aftalen anførte sanktioner. Den midlertidige aftale forventes at træde i kraft i januar, når IAEA har bekræftet, at de nødvendige betingelser er opfyldt fra iransk side, og at dette bakkes op af udenrigsrepræsentanten.

Rådsforordningen, der skal suspendere de i aftalen anførte sanktioner, forventes at fokusere på suspension af EU's sanktioner ift.:

- Forsikring og transport der knytter sig til det tilladte salg af iransk råolie.
- Import af iranske petrokemikalier samt sanktioner for alle dertil knyttede serviceydelser, herunder forsikring og transportydelser.
- Handel med guld og ædelmetaller samt alle dertil relaterede serviceydelser, herunder forsikring og transportydelser. Den midlertidige lempelse omfatter ikke handel med diamanter.
- En vis adgang til leasing af fartøjer m.v. til transport af olie og petrokemiske produkter.
- En mindre justering af adgang til brug af frosne midler ift. det iranske Ministry of Petroleum.
- Mulighed for udmøntning af kontrakter relateret til import, køb af og transport af petrokemikaliske produkter, der stammer fra eller er importeret fra Iran
- EU's beløbsgrænse for hvornår, der skal indhentes tilladelse til pengeoverførsler relateret til ikke-sanktioneret handel, hæves til det tidobbelte. Der skal således ikke indhentes tilladelse til transaktioner, der knytter sig til handel med fødevarer, sundhedspleje, medicinsk udstyr eller for humanitære- eller landbrugsmæssige formål under 1.000.000 euro. Det samme gør sig gældende for personlige pengeoverførsler under 400.000 euro. Den relevante myndighed skal dog adviseres, hvis transaktionen er over 10.000 euro.

3. Formål og indhold

Som opfølgning på indgåelsen af den midlertidige aftale mellem E3+3 og Iran vedr. Irans atomprogram og de efterfølgende rådskonklusioner, der blev vedtaget den 16. december, ventes udenrigsrepræsentanten at redegøre for forventningerne til implementeringen af aftalen, afrapportering fra IAEA om iransk efterlevelse af de nødvendige betingelser samt de juridiske retsakter der, i henhold til aftaleteksten, skal suspendere de relevante sanktioner. Yderligere forventes udenrigsrepræsentanten at orientere om status for arbejdet med og de næste skridt mod opnåelsen af en endelig aftale.

Efter at IAEA har bekræftet, at Iran har opfyldt de nødvendige betingelser, og at dette bakkes op af udenrigsrepræsentanten, er forventningen, at der vil blive vedtaget rådsbeslutning og rådsforordning, der skal suspendere EU's sanktioner indenfor de relevante områder. Fra EU's side er der bl.a. tale om suspension af sanktioner for handel med guld og ædelmetaller, import af iranske petrokemikalier samt sanktioner for associerede serviceydelser herunder forsikring og transport. Suspension af sanktioner for associerede forsikring og transportydelser, der knytter sig til det tilladte oliesalg. Samt at hæve EU's beløbsgrænse for, hvornår der skal indhentes tilladelse til pengeoverførsler relateret til ikke-sanktioneret handel til det tidobbelte.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have yderligere lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

De nuværende sanktioner har statsfinansielle konsekvenser i forbindelse med myndighedernes administration af notifikations- og autorisationsregimer og forbud for såvel produkter samt finansielle overførsler. Sanktionsforordningen implementeres og håndhæves efter den gældende ressortfordeling mellem de danske myndigheder. Der kan forventes behov for øget vejledning til danske virksomheder, der har vist interesse for aftalens konsekvenser for øget samhandel.

Ved implementering af den midlertidige aftale er der alene tale om 6 måneders suspension af delelementer af EU's sanktioner. Der har været forskellige estimater, men det vurderes, at de fremsatte lempelser vil omfatte ca. 5% af de samlede sanktioner, mens selve sanktionsregimet med den midlertidige aftale opretholdes.

Lempelsen af sanktionerne forudses i relation til erhvervslivet at have en begrænset økonomisk gevinst i forhold til virksomheder inden for de berørte sektorer.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er bred enighed og opbakning til den midlertidige aftale. Forhandlingerne har været ledet af udenrigsrepræsentanten og Storbritannien, Frankrig og Tyskland har siddet med ved forhandlingsbordet. Alle medlemslande forventes at bakke op om implementering af aftalen, herunder vedtagelsen af de nødvendige retsakter i EU-regi. Forventningen er, at de relevante rådsbeslutninger og -forordninger vedtages, efter at IAEA har bekræftet, at Iran har opfyldt de nødvendige betingelser, og at dette bakkes op af udenrigsrepræsentanten.

10. Regeringens generelle holdning

Der er international enighed om, at sanktionsregimet har ført Iran tilbage til forhandlingsbordet, og fra dansk side fastholder regeringen støtten til to-sporspolitikken, hvor forhandlinger kombineres med et fortsat sanktionsregime, idet en yderligere lempelse af sanktionerne bør afhænge af Irans konkrete skridt for at leve op til sine internationale forpligtelser. Fra dansk side vil man arbejde for, at de nødvendige retsakter for suspension af de i aftalen anførte sanktioner vedtages, når Iran har opfyldt de nødvendige betingelser.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Indgåelsen af den midlertidige aftale mellem E3+3 og Iran vedr. Irans atomprogram og suspension af EU-sanktioner inden for de i aftalen anførte områder har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 13. december 2013 til orientering.

4. Afghanistan

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

Der forventes diskuteret Afghanistan ved rådsmødet den 20. januar 2014, herunder vedtaget rådskonklusioner med henblik på at anmode den Fælles Udenrigstjeneste og Kommissionen om at fremkomme med forslag til EU's Afghanistan-strategi 2014-2016.

2. Baggrund

Trods væsentlige fremskridt på en række områder står Afghanistan stadig over for store udfordringer i de kommende år. De omfatter følgende tre parallelle transitionsprocesser, hvis håndtering vil være afgørende: a) den politiske transitionsproces frem mod præsidentvalget i foråret 2014, hvor der skal vælges en afløser for præsident Karzai, b) sikkerhedstransitionsprocessen, hvor de afghanske myndigheder vil overtage det fulde sikkerhedsansvar inden udgangen af 2014 og c) den økonomiske transitionsproces, hvor Afghanistan på sigt vil skulle stå på egne ben på bæredygtig vis. Hertil kommer udfordringen med at lade Taliban og de øvrige oprørsgrupper indgå i en politisk aftale, så der kan skabes grundlag for en varig fred.

EU's og det internationale samfunds indsats har i de seneste år fokuseret på at gøre de afghanske myndigheder parate til at få overdraget det fulde ansvar på alle områder. For at denne overdragelse skal blive succesfuld, er afghansk ejerskab afgørende.

Der pågår i øjeblikket forhandlinger om en bilateral sikkerhedsaftale (BSA) mellem Afghanistan og USA. En BSA vil være en forudsætning for USA's og NATO's – hvor USA er den største bidragsyder – militære tilstedeværelse i Afghanistan efter 2014.

Ved rådsmødet (udenrigsanliggender) 24. juni sidste år blev der vedtaget rådskonklusioner, der bl.a. angav, at Rådet i andet halvår af 2013 skulle have en drøftelse af EU's fremtidige rolle i Afghanistan de kommende år. Dette skulle lede til formuleringen af en ny strategi for EU's engagement i Afghanistan 2014-16 som erstatning for EU's Action Plan fra 2009. Strategien forventes godkendt af Rådet i tredje kvartal 2014.

3. Formål og indhold

Der vil være en drøftelse af Afghanistan, og der ventes vedtaget rådskonklusioner, herunder om den politiske situation frem mod præsidentvalget og perspektivet for tiden efter 2014. Derudover ventes konklusioner vedrørende EU's fremtidige engagement i Afghanistan.

Der forventes bred enighed om at fastholde EU's langsigtede engagement i Afghanistan med vægt på gennemførelsen af *Tokyo Mutual Accountability Framework* (gensidigt bindende aftale mellem det internationale samfund og Afghanistan om udviklingssamarbejde), støtte til forberedelserne og afholdelsen af præsidentvalget i 2014, fremme af menneskerettigheder, øget økonomisk udvikling, opbakning til øget regionalt samarbejde, indgåelsen af en EU-Afghanistan aftale om partnerskab og udvikling, og styrkelsen af afghansk politi og retssector (bl.a. via EU's politimission, EUPOL). På den baggrund ventes der på rådsmødet at være enighed om at bede FUT'en

og Kommissionen om at præsentere et forslag til en sammentænkt og bredspektret strategi for EU's engagement i Afghanistan fra 2014 til 2016. Denne strategi ventes at blive diskuteret og godkendt af Rådet i tredje kvartal 2014.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinancerne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes enighed om fortsat engagement i Afghanistan, idet der dog blandt EU-landene kan ventes forskellige betoning i forhold til omfanget af EU's engagement efter 2014.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen ser behov for at sikre en stærk, proaktiv, koordineret og langsigtet EU-rolle i Afghanistan, herunder en øget samtænkning og samordning af EU og medlemsstaternes indsatser. Regeringen vil arbejde for et stærkt EU-engagement med hensyn til at holde den afghanske regering fast på de gensidige forpligtelser i *Tokyo Mutual Accountability Framework*. Regeringen bakker op om, at EU fastholder sine bestræbelser på at styrke det afghanske politi og det afghanske retssystem bl.a. via EUPOL. Desuden bakker regeringen op om, at EU's indsats i Afghanistan efter 2014 tilrettelægges og gennemføres med vægt på strategiske mål som øget sikkerhed, demokrati-fremme, økonomisk og social udvikling, fremme af provinsernes kapacitet og budgetkompetence samt styrkelsen af retssikkerhed og menneskerettigheder med vægt på kvinders rettigheder.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Afghanistan har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 21. juni 2013.

5. Forberedelse af EU-Rusland topmøde

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

Rådet ventes at drøfte forberedelsen af EU-Rusland topmødet, der afholdes den 27.-28. januar 2014.

2. Baggrund

Rusland er en vigtig strategisk partner for EU. Der afholdes to årlige topmøder med Rusland, hvilket ikke er tilfældet i forhold til noget andet tredjeland. Det seneste blev afholdt i Jekaterinburg den 3.-4. juni 2013.

Grundlaget for EU-Rusland-samarbejdet er Partnerskabs- og Samarbejdsaftalen (PCA) fra 1994. Forhandlingerne om en ny EU-Rusland samarbejdsaftale til erstatning for den delvis forældede PCA er et væsentligt spørgsmål i EU-Rusland relationerne. Forhandlingerne, der blev indledt medio 2008, er vanskelige. Forhandlingerne er afsluttet på de fleste områder, men har siden 2010 været i hårdknude på grund af Ruslands manglende vilje til at inkludere substantielle kapitler om handel og investeringer, herunder energi-spørgsmål. EU's hensigt er, at en ny samarbejdsaftale skal etablere et retligt bindende samarbejde med Rusland inden for alle væsentlige områder. Aftalen bør styrke den økonomiske integration og rammevilkårene for handel og investeringer mellem EU og Rusland ved bestemmelser, der går videre end WTO-regelsættet.

EU og Rusland har på en lang række områder et godt samarbejde mellem EU og Rusland, herunder ift. implementeringen af FN's sikkerhedsråds-resolution 2118 om destruktion af Syriens kemiske våbenlagre ift. E3+3 forhandlingerne med Iran og ift. Afghanistan, Nordkorea og Mellemøst-fredsprocessen. Det samme gælder håndteringen af grænseoverskridende udfordringer såsom global opvarmning og international terrorisme. Siden sidste topmøde har forholdet til Rusland dog også været præget af det anspændte forløb op til topmødet om EU's Østlige Partnerskab i Vilnius i november 2012, hvor Rusland lagde et stærkt pres på særligt Ukraine, Moldova og Armenien mhp. at påvirke disse lande til ikke at indgå associerings- og frihandelsaftaler med EU. EU tog stærkt afstand fra dette russiske pres. Også den indenrigspolitiske udvikling i Rusland har påkaldt reaktioner fra EU, som har udtrykt bekymring og kritik af udviklingen, hvad angår Ruslands respekt for retsstatsprincipper og civilsamfundets rolle som en drivkraft bag politisk modernisering. Disse spørgsmål har blandt andet været rejst i EU's halvårslige menneskerettighedsdialog med Rusland.

3. Formål og indhold

Formålet er at drøfte forberedelserne af det forestående EU-Rusland-topmøde den 27.-28. januar 2014. Der foreligger endnu ingen konkret dagsorden for topmødet, men det forventes, at drøftelserne bl.a. vil fokusere på de udestående kapitler i en ny EU-Rusland-samarbejdsaftale, på de økonomiske relationer mellem EU og Rusland og udfordringerne ift. Ruslands overholdelse af landets WTO-forpligtelser, på menneskerettigheder samt på aktuelle internationale sager som Iran, Syrien og fredsprocessen i Mellemøsten. Samtidig forventes en drøftelse af EU's fremtidige linje ift. den russisk-kasakhisk-hviderussiske toldunion.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanser, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ventes generelt at være enighed om, at det er i EU's interesse at videreudvikle samarbejdet med Rusland inden for den brede vifte af områder af fælles interesse. Samtidig forventes en fastholdelse af EU's kritiske linje ift. Ruslands pres mod EU's Østlige Nabolande.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter en videreudvikling af samarbejdet mellem EU og Rusland inden for den brede vifte af områder af fælles interesse. Danmark arbejder aktivt for, at EU arbejder for at fremme Ruslands respekt for menneskerettigheder. Danmark arbejder aktivt for EU's bestræbelser på at forbedre markedsadgangen til og rammevilkårene på det russiske marked på grundlag af blandt andet Ruslands WTO-medlemskab. Fra dansk side er man åben over for at undersøge mulighederne for fra EU's side at fremme forhandlingerne om de udestående kapitler om handel og investeringer i den nye samarbejdsaftale, samt at der skabes grundlag for indgåelsen af en bred aftale med mulighed for afvejning af de forskellige hensyn mhp. at skabe flere og bedre resultater ift. Rusland.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.